

On és el pla C?

L'únic que han fet les imatges borroses de l'execució de l'exdictador Saddam Hussein és augmentar la tragèdia de l'Iraq. Mentre els xiïtes celebren la mort de l'home que consideren responsable de la persecució que van patir durant el seu règim, els polítics sunnites fugen del país. Contràriament a les expectatives, el president dels EUA, George W. Bush, ara vol incrementar la presència de tropes americanes a l'Iraq.

Ha passat exactament el que Abu Ali Sheibani va predir l'estiu passat: el tirà va morir penjat a la forca el penúltim dia de l'any. Va ser objecte d'una "mort freda" inclement.

Amb un currículum així, qui gosaria dubtar del compliment de la següent profecia de l'endevinaire més important de l'Iraq? Al febrer, el país haurà de superar encara una altra prova, segons Sheibani, que prediu que els iraquians tiraran "encara més guerra, encara més vessament de sang".

De fet, no costa gaire ser profeta de la malastrugança a l'Iraq, ara per ara. Al capdavant, la veritat és gairebé tan horrible com les seues llòbregues prediccions, en un país tan ple de violència. No ens sorprèn que els iraquians paren tanta atenció a qualsevol cosa que diuen els endeviners o els astròlegs sobre el futur.

Sheibani gaudeix d'una audiència de centenars de milers de persones. Des de la relativa seguretat del Líban, presenta un programa diari de quatre hores a Scheherazade TV, en què prediu la mort de l'Iraq i mira de curar tot tipus de malalties (des de la depressió fins a les crisis nervioses, o la psicosis) dels iraquians que hi truquen. Segurament, enguany Sheibani tindrà molta feina. El dia de l'execució de Saddam, el popular profeta televisiu va dir que la mort

de l'exdictador provocaria un deteriorament de la situació a l'Iraq.

Una altra vegada, la predicció de Sheibani està a punt de fer-se realitat. En comptes de marcar el final del capítol més terrible de la història recent de l'Iraq, l'execució de l'exdictador ha obert noves ferides. Mentre els xiïtes componien odes a la mort de Saddam i la cadena de televisió governamental reemetia per enèsima vegada les imat-

ges d'un cor de xiquets des de la ciutat xiïta de Karbala cantant una cançó de celebració per la mort del dictador ("Volem la seua mort/ Aquesta és la reconciliació del poble iraquità"), al funeral de Saddam, els líders tribals sunnites es llevaven els turbants negres anomenats *iqal* com a símbol del desig de venjar la seua mort.

Destinat a l'infern. Més que l'execució en si mateixa, els sunnites estan enfadats per les càdiques circumstàncies en què s'ha produït. El vídeo borros de la cambra d'execució dins l'quarter general del servei d'intel·ligència de Saddam al nord de Bagdad, de la mateixa manera que les imatges de tortura de la presó d'Abu Grahib, és un altre element que contribueix en gran manera a la tragèdia de la postguerra iraquiana (i que mostra la debilitat del Govern iraquità). L'execució, que en principi era destinada a ser la posada en escena del compliment d'una sentència judicial, s'ha convertit en un espectacle en què el botxí d'ahir i els d'avui s'intercanvien obscenitats. "Vés-te'n a l'infern", deia un dels testimonis just abans que s'obriera la portella de la mort. Eren unes paraules que ben bé podia haver dirigit al país sencer.

Les imatges eren "repugnants", va dir el conseller iraquità de seguretat nacional, Muwaffak al-Rubaie, un dels testimonis de l'execució. Durant unes hores, Rubaie va ser el sospitós principal d'haver distribuït les imatges que van desencadenar la ira arreu del món. "Si-ga qui en siga el responsable, hauria de donar-se'n vergonya", deia el viceprimer ministre britànic, John Prescott.

Les reaccions de Washington, per altra banda, han estat notablement discretes. El president dels Estats Units, George W. Bush, que guarda encara la pistola que duia Saddam quan el van capturar, ja se n'havia anat a dormir, quan el seu arxienemic pujava a la forca a Bagdad. Hores abans, Bush havia afirmat, sobre l'execució, que seria "un punt d'inflexió important en el camí de l'Iraq cap a la democràcia".

Com a símptoma de la posició dubitativa dels EUA sobre l'execució, l'ambaixador Zalmay Khalilzad havia intentat per tots els mitjans convèncer el primer ministre iraquità, Nuri al-Maliki, que la cancel·lara o, si més no, que

La divulgació de les imatges de l'execució de Saddam Hussein ha estat molt criticada.

la postposara fins després de la festa musulmana del sacrifici. El diplomàtic advertia Maliki que l'execució podria ser interpretada com una venjança xiïta.

Però Maliki va romandre ferm i els americans ho van deixar estar, just set hores abans de l'execució calculada. El caos que es va produir al lloc dels fets va confirmar totes les sospites.

Bush prepara el pla B. El portaveu de Bush va llevar importància a l'incident, tot dient que no tenia prou significació perquè el president haguera de pronunciar-s'hi. Però la veritat és que la mort de Saddam arriba en el pitjor moment per al Govern dels Estats Units, amb un Bush preparat per revelar els plans per al futur de l'Iraq.

Sembla quasi segur que el president ignorarà l'informe presentat a començament de desembre pel Grup d'Estudis sobre l'Iraq liderat per l'exsecretari d'Estat James Baker. Segons algunes fonts, Bush està en contra de dues de les propostes principals de l'informe: una ofensiva diplomàtica que involucraria l'Iran i Síria i una major pressió del Govern de Washington sobre el de Maliki. En comptes d'això, Bush està decidit a enviar encara més tropes americanes a la guerra civil iraquiana, malgrat la convicció del Pentàgon que això farà augmentar les baixes entre els soldats dels EUA.

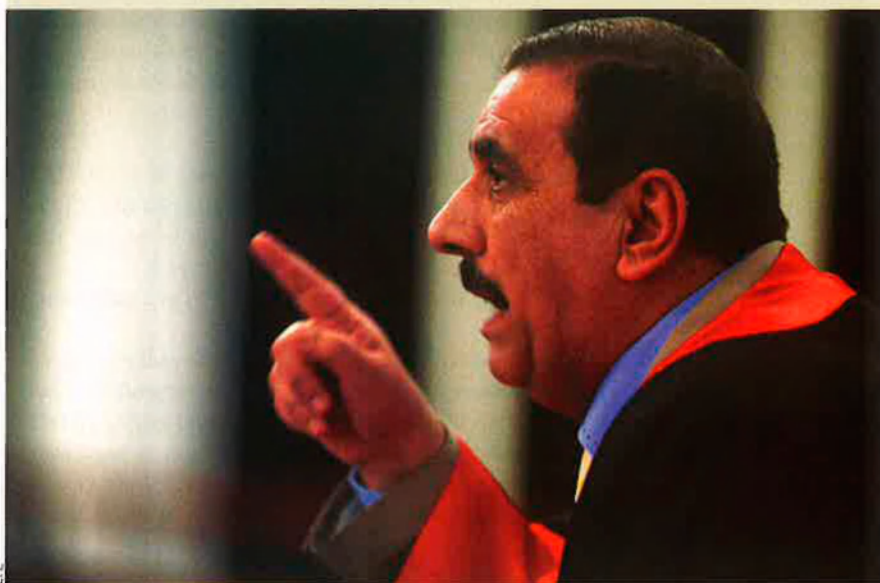
La proposta de Bush inclou el desplegament de desenes de milers de soldats a l'Iraq. Abans de Nadal, la Casa Blanca ja va anunciar que tenia plans per incrementar la presència de l'exèrcit de terra i de la marina en aquest país. Sembla que ni tan sols el president creu en la possibilitat que les tropes americanes tornen a casa a curt termini.

A Bush, no li preocupen les crítiques dels demòcrates, ara que té un grau de suport baixíssim dels americans pel que fa a la guerra de l'Iraq, i que només l'11% de la població està a favor d'augmentar-hi la presència. Al seu portal d'Internet, els demòcrates el titllen de "l'home més cabut de la Terra".

L'exèrcit ja ha deixat de fer costat a Bush. John Abizaid i George Casey, els dos generals que, en aquests moments, estan al càrrec de l'operació iraquiana, també estan en contra dels nous plans del seu comandant cap. "La situació a Bagdad exigeix un augment de la pre-

"L'execució es va dur a terme correctament"

El fiscal iraquità Munqith al-Faroon, de cinquanta-tres anys, que va actuar en el judici contra Saddam Hussein, comenta l'execució de l'exdictador i la investigació sobre el vídeo de l'execució que circula per Internet.

— Senyor fiscal, va ser un dels testimonis de l'execució de Saddam Hussein. Què és el que va veure i sentir?

— Jo, juntament amb tretze observadors oficials més, vaig ser conduït des de la Zona Verda fins al lloc de l'execució. Hi vam anar en dos helicòpters. Vam entrar a la cambra d'execució, on ja hi havia quatre persones: el condemnat i tres homes emmascarats. Dos d'ells van preparar Saddam Hussein per a l'execució, i el tercer home va obrir la trapa.

— En total, quanta gent hi havia?

— Els catorze observadors oficials, Saddam i els tres emmascarats. De tota manera, hi havia una porta oberta que comunicava la cambra d'execució amb una altra. Uns quants homes eren a l'altra banda, guàrdies de seguretat que tenien assignada la protecció de la instal·lació.

— Qui va ser el primer que va començar a insultar Saddam?

— Un dels guàrdies, que va cridar el nom de Muqtada al-Sadr.

— Si aquest home, finalment, pot ser identificat, haurà comès un delictes?

— No. El més important és que l'execució es va dur a terme correctament, de la manera que prescriu la llei. Si no haguera estat així, jo mateix hauria aturat el procediment en aquell moment.

— Qui va cridar que Saddam se n'anara a l'infern?

— Un dels observadors oficials, la qual cosa em va disgustar bastant. Podeu sentir la meua reacció al vídeo, quan dic: "Per favor, pareu. A aquest home l'estan executant." Ja hi havia hagut un intercanvi irat de paraules entre Saddam i un dels botxins. Saddam ens va dir a tots: "Vaig construir l'Iraq per vosaltres." Un dels guàrdies li va contestar: "I què més has fet, per nosaltres?" Aleshores hi vaig intervenir dient: "No permetré que ningú diga res, ací." >>

>> —Heu dit que dos dels observadors oficials van filmar l'execució amb el telèfon mòbil. Qui eren?

—Aquest és l'objectiu de la investigació que hem obert.

—Sembla que el vídeo es va fer des de les escales del cadafal. Qui hi havia, allà?

—La cambra d'execució fa uns quatre per sis metres. Les escales del cadafal comencen des de la porta de l'esquerra, que era oberta. Els catorze observadors eren de peu, en una filera al llarg de la paret, d'esquerra a dreta. L'últim per la part de l'esquerra era just al costat de la porta oberta.

—Si identifiquen l'autor del vídeo, li hauran d'imputar els fets?

—Depèn. Filmar el vídeo era il·legal, sens dubte. Però, a més, pot ser un acte criminal, en sentit estricte, si es decideix que es va fer i distribuir amb la intenció de provocar tensions religioses. Si la investigació arriba a aquesta conclusió, l'acusat serà castigat, siga quin siga el seu càrrec dins el Govern. Com a mínim, haurà de pagar una multa, i potser rebrà una pena de fins a sis mesos de presó.

—Qui dirigeix la investigació?

—Això és cosa del Govern i del ministre de Justícia. Els membres del Tribunal especial iraquità no en som responsables. La durada d'aquesta investigació, en part, dependrà de l'experiència dels investigadors i de la qualitat del treball que duen a terme. Podria costar setmanes, o fins i tot mesos.

—Quan mirem el vídeo, fa la impressió que l'atmosfera hi era molt tensa.

—Saddam i un dels seus advocats defensors em van amenaçar al llarg del judici. "Et perseguirem —va dir Saddam— ací i a fora." Els seus seguidors s'ho van agafar al peu de la lletra. Fa un mes van assassinar el meu germà. Però, malgrat que formava part de l'acusació del judici, em vaig comportar molt correctament durant l'execució. No és gaire diferent del que et passa quan vas de cacera. Primer caces l'animal, però quan mires la peça als ulls et fa llàstima. Així és com em vaig sentir.

sència militar iraquiana", va dir Abizaid, en to de menyspreu. Li preocupa que l'increment de tropes americanes reforci la dependència actual de l'administració iraquiana envers els EUA. Per als líders militars americans, el Govern de Maliki no té cap interès de posar fi a la guerra civil als carrers del país.

Per la seua banda, Bush sembla que ja no creu en l'estratègia per a la victòria que va prometre fa uns mesos, segons la qual les unitats militars iraquianes agafaran el relleu de la responsabilitat als americans. Les forces de seguretat iraquianes, entrenades pels americans, demostren, dia a dia, que no són més que el braç armat de les faccions sunnites i xiïtes —segons en quin lloc estan desplegades—. De fet, els oficials americans han començat a confiscar els mòbils als soldats iraquians cada vegada que fan un assalt o una incursió, per evitar que els iraquians avisen els seus amics xiïtes o sunnites.

Els dos líders militars rebels americans tenen les hores comptades al cap de l'exèrcit: l'almirall William Fallon, excomandant de l'US Pacific Command, substituirà Abizaid, que es prepara per a la jubilació. El recanvi de Casey serà més dolorós per al general, el qual serà substituït pel lloctinent general David Petraeus, comandant de la 101 Airborne Division que va alliberar Mosul. Fa uns dies, Bush es queixava davant d'un grup d'alts càrrecs de l'exèrcit: "El que vull sentir és com guanyarem, no com ens hem de retirar."

Un altre dels canvis de personal que es produirà serà l'eixida de Bagdad de l'ambaixador nord-americà Zalmay Khalilzad, el qual deixarà la fortificada Green Zone per succeir John Bolton com a ambaixador dels EUA a les Nacions Unides.

Un èxode sunnita. Les primeres figures sunnites, que Khalilzad esperava convèncer perquè dialogaren amb els

xiïtes, també han començat a tocar el dos. Adnan Pachachi, expresident del Consell de Govern Iraquí, Ghazi al-Yawer, el primer president de la postguerra i Salih Mutlaq, líder del Front Nacional per al Diàleg (tots tres, membres electes del Parlament iraquità), ja han fugit del país. "Tot plegat ja no té cap sentit", deia Mutlaq lacònicament, quan li preguntaven els motius pels quals se n'anava. Tariq al-Hashimi, vicepresident sunnita, també amenaça d'abandonar l'Iraq, perquè les lluites internes diàries en el si del Govern de majoria xiïta no li deixen cap altra solució.

Per als iraquians, la vida de cada dia ja no té res a veure amb la política oficial. El que més preocupa als qui no tenen els mitjans per fugir del país és la seguretat. El que diguen els de Washington o els de la Green Zone no els ofereix cap garantia de seguretat, i això es veu reflectit en el preu de les armes. Ara per ara, el preu puja progressivament.

El primer ministre Maliki, que la setmana passada va afirmar que n'està tip, del càrrec, sembla que també es deixa dur pel corrent. Maliki va fer unes declaracions al *Wall Street Journal* segons les quals ni en un primer moment estava gaire emocionat per la idea de ser president, ni tenia cap intenció de presentar-se a la reelecció. "Tant de bo que s'haguera acabat", deia, referint-se al primer mandat al càrrec del país.

La pregunta següent, ara que Saddam ja ha estat executat, seria quin és exactament el pla C dels americans. Què hauria de fer ara el país, si ja s'han resolt totes les comissions, s'han presentat tots els plans i s'han tingut en compte totes les estratègies, i res de tot això no ha funcionat?

Sembla que Washington fins i tot ha creat una agència per contestar aquesta pregunta: l'Oficina d'Anàlisi Terrorista de la CIA. Setanta-cinc experts de l'agència es van passar dos dies simulant les conseqüències d'una derrota absoluta a l'Iraq. Segons els resultats, això implicaria un triomf per als *jiihadistes* islamistes i donaria ales als terroristes d'arreu del món.

**Georg Mascolo
Bernhard Zand**

© *Der Spiegel* — EL TEMPS
Traducció: Maite Insa